

Asia: VN/11443/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista annetun direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Millaisia vaikutuksia näette ehdotettujen muutosten aiheuttavan?

Telia pitää esityksen tavoitteita kannatettavina. Lausunnolla oleva luonnos hallituksen esitykseksi on valmistelun tässä vaiheessa vielä hyvin yleisluonteinen ja sisältää paljon tulkinnanvaraisia kohtia. Tämän vuoksi tulevan lainsäädännön vaikutuksia markkinoilla sekä teleyritykseen ja sen toimintaan on vaikeaa arvioida. Esitysluonnokseen sisältyvät arviot kustannusvaikutuksista sähköisen viestinnän ja audiovisuaalisen media-alan vaikuttavat kuitenkin erittäin alhaisilta.

Luonnoksen valmistelua jatkettaessa tulisi edellä mainitulla tavalla pyrkiä selkeyttämään yrityksille tulevia velvoitteita käytännön tasolle. Ennen velvoitteiden voimaantuloa yrityksillä tulee olemaan tarpeita saada neuvontaa ja tulkintaa lain velvoitteiden toteuttamisesta. Tähän tulisi varata valtionhallinnossa resursseja jo heti lain voimaantulon jälkeen. Neuvonnan tarve on pikainen, koska velvoitteiden toteuttaminen edellyttää tyypillisesti pitkäkestoisia IT-hankkeita.

Jatkotyössä tulisi selkeyttää eri toimijoiden vastuita ja velvollisuuksia. Sähköisen viestinnän palveluiden ja niiden käytön esteettömyydessä keskeisessä asemassa ovat päätelaitteet ja niiden ohjelmistot. Lainsäädännöstä tulee käydä ilmi mikä toimijataso on vastuussa eri velvoitteiden osalta.

Esitysluonnoksessa todetaan EU-komission tilanteen esteettömyyteen liittyviä standardeja, joita noudattamalla toimijat täyttäisivät asetettavat velvoitteet. Huolestuttavalta vaikuttaa se, että esitysluonnoksen mukaan standardit eivät välttämättä valmistu ennen kuin velvoitteet astuvat voimaan vuonna 2025.

Sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi. Myös tämän laki muutoksen osalta sääntelyn selkeyteen ja ymmärrettävyyteen on syytä panostaa. Esimerkiksi velvoitteet liittyen reaaliaikaiseen tekstipalveluun ja total conversation palveluun vaativat tarkennuksia. Koskevatko velvoitteet edellä mainittujen palvelujen osalta vain hätäviestintää vai tulkitaan niitä laajemmin? Tarkoittavatko velvoitteet teleyrityksen verkkoa ja sen kyvykkyyksiä vai kyseisten palveluiden tarjontaa loppuasiakkaille? Tämäntyyppisiä palveluita tarjotaan tyypillisesti applikaatioilla, joita tarjotaan loppuasiakkaille useiden toimijoiden tarjoamina, miten sääntelyä sovellettaisiin applikaatioihin?

Esitysluonnos sisältää muutoksia useisiin lakeihin. Jatkotyössä olisi tärkeää vielä varmistaa, että määritelmät, vastuut, velvollisuudet ja sanktiot ovat yhtenäisiä ja yhteentoimivia. Sanktioiden ja valvonnan osalta olisi toivottavaa, että viranomaisresurssit kohdennettaisiin neuvontaan ja yhteistyöhön, ei valvontaan ja sanktiointiin.

Soveltamisalan määrittelemineen direktiivin mukaiseksi on kannatettavaa, eikä soveltamisalan laajentaminen ole toivottavaa. Tuotteiden ja palveluiden rajat ylittävän tarjonnan kannalta olisi erittäin ongelmallista, jos eri maissa olisi eri soveltamisalat. Luonnollisesti myös velvoitteiden osalta tulisi päätyä yhtenäisiin tulkintoihin eri jäsenmaissa.

Kysymyksiä lausunnonantajille

Lakiuudistuksen valmistelun aikana on keskusteltu valvontakokonaisuuden järjestämisestä.

Valvontakokonaisuus on kuitenkin tässä vaiheessa osin avoin.

Lausunnonantajia pyydetään ottamaan kantaa valvontaan kokonaisuudessaan.

Miten tuotteiden ja palvelujen esteettömyyden valvonta olisi tarkoituksenmukaista järjestää?

-

Lausunnonantajia pyydetään kommentoimaan erityisesti palvelujen valvontaa (esitysluonnoksen luku 4.2.6, sivut 83, 85 – 87), kun digitaalisten palvelujen valvonta on tarkoitus keskittää edelleen Etelä-Suomen aluehallintoviraston saavutettavuusvalvonnan yksikköön. Lisäksi pyydetään ottamaan kantaa sähköisen viestinnän palvelujen ja audiovisuaaliseen mediaan pääsyn valvontaan sekä liikennettä koskevien esteettömyystietojen esittämisen valvontaan (laki liikenteen palveluista).

-

Erityisesti tuotteiden markkinavalvonnan järjestäminen on esityksessä vielä avoin. Lausunnonantajia pyydetään esittämään näkemyksenä alla esitettyihin (esitysluonnoksen luku 4.2.6.3, sivut 84-85) vaihtoehtoihin markkinavalvonnan järjestämisestä.

-

Valmistelussa on ollut esillä erilaisia vaihtoehtoja:

-

Rakennettu ympäristö

Esteettömyysdirektiivin vaatimukset rakennetulle ympäristölle on esitetty esteettömyysdirektiivin liitteessä III. Jäsenvaltiot voivat päättää kansallisesti, onko rakennetun ympäristön täytettävä liitteessä III vahvistetut esteettömyysvaatimukset. Tässä vaiheessa esitetään, että rakennettua ympäristöä koskevia vaatimuksia ei otettaisi mukaan tähän esitykseen vaan sen soveltamisesta päätettäisiin myöhemmin (ehdotus esitysluonnoksen sivuilla 92-94). Lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti siitä:

- Miten esteettömyysdirektiivin soveltaminen palvelun tarjoajan vastuulla olevaan rakennettuun ympäristöön konkreettisesti edistäisi esteettömyyttä ja kuinka laajamittaiseksi arvioitte vaikutukset rakennetun ympäristön esteettömyyteen?**
- Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia arvioitte esteettömyysdirektiivin soveltamisella rakennettuun ympäristöön olevan palvelun tarjoajalle? Kuinka suuren osuuden esteettömyysdirektiivistä aiheutuvista kokonaiskustannuksista ne muodostaisivat?**

Telia pitää hyvänä, että rakennetun ympäristön vaatimuksista päätettäisiin myöhemmin.

Muita huomioita esityksestä

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Telia ilmoittaa yhtyvänsä Tieteliikenteen ja -tekniikan keskusliitto FiCom ry:n asiassa antamaan lausuntoon.

Haapanen Tapio
Telia Finland Oyj